

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 17 de març del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i els Magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La representació processal de l'entitat financera Y., S.A. va interposar demanda, de data 11-05-2010, envers la comunitat de propietaris de l'edifici V., bloc A, segons la qual demanava que es condemnés a la defenent a l'abonament de la quantitat de 13.453,27 euros, amb més els interessos i comissions de descobert des del 20-11-2009 i fins a la cancel·lació del deute, amb més les costes processals.

La representació processal de la part defenent, segons escrit de 15-06-2010, va al·legar, en primer terme, la prescripció de l'acció exercitada i, respecte del fons de l'afer, va sol·licitar la desestimació de la demanda, amb imposició a la part agent de les costes processals.

II.- L'Hble. Tribunal de Batlles va dictar sentència, de data 8-05-2015, amb la següent part decisòria: "**DECIDIM** Que estimant substancialment la demanda formulada per la representació processal de l'entitat bancària Y. S.A., hem de condemnar i condemnem a aquesta darrera a pagar a la part

actora la que es derivi d'aplicar sobre la quantitat de descobert en compte i les comissions fins a la data de liquidació, únicament els interessos remuneratoris calculats als tipus establerts per l'ABA per a descobert en compte, segons s'acredita al foli 139 d'auto, amb els interessos de descobert d'acord amb el tipus ABA que es produeixin a partir de la data de cancel·lació, fins a la liquidació del deute, a acreditar en període d'execució de Sentència,, així com al pagament de la totalitat de les costes judicials ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procuradora, a acreditar en període d'execució de sentència”.

Per Auto, de data 8-06-2015, es va aclarir la part decisòria de la resolució, en el sentit següent: “

III.- La representació processal de la part defenent va interposar recurs contra la sentència d'instància. Així, consta que, en data de registre 12-10-2015, va presentar escrit de conclusions, segons el qual i en mèrits dels arguments continguts en el mateix, demana que es decreti la nul·litat de la sentència i de l'auto d'aclariment; subsidiàriament que es desestimi totalment la demanda principal i, més subsidiàriament, que es fixi el deute de la comunitat a l'import degut en data 28-03-2003, amb aplicació subsidiària dels interessos legals des d'aquesta data o amb repartiment dels interessos contractuals entre ambdues parts i amb imposició de les costes processals a l'altra part litigant.

Per escrit de contesta a les conclusions, de data 24-11-2015, la part agent va sol·licitar, en consonància amb els arguments continguts en el seu escrit, la desestimació íntegra del recurs, amb imposició de les costes processals a la part recurrent.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- Els motius o greuges en els quals la part recurrent fonamenta el seu recurs són els següents. En primer terme, manifesta que es va dictar un Aute d'aclariment i que si bé el recurs d'aclariment s'ha admès jurisprudencialment a Andorra, aquest procediment no es pot situar al marge dels principis fonamentals que regeixen el procés civil, com és el principi de contradicció. Afegeix que no ha pogut respondre a l'escrit de 2 de juny de 2015. Per tant, entén que procedeix la declaració de nul·litat radical i absoluta de la sentència i de l'Aute d'aclariment.

El present motiu no pot ésser acollit. És cert com assenyala la part recurrent que la jurisprudència ha introduït a l'ordenament jurídic processal civil andorrà el procediment d'aclariment. I assolit aquest extrem, convé endinsar-nos en aquest procés i aprofundir en la regulació del mateix, de manera que precisem de cares al futur la doctrina sobre aquest extrem.

El principi que regeix en els ordenaments jurídics processals moderns és el de la invariabilitat de les resolucions judicials, una vegada les mateixes han estat dictades. Però no es pot desconèixer que, en totes les dimensions de l'activitat humana existeix un grau d'errades o equivocacions, de manera que s'han d'arbitrar mecanismes o expedients que permetin corregir aquelles errades que es contenen a les resolucions judicials, fins i tot, d'ofici i sense que les parts hagin instat la correcció.

En els casos del dictat de resolucions judicials, es poden plantejar dues hipòtesis diverses que cal delimitar. La primera és que la resolució judicial dictada contingui errades materials o aritmètiques que es precis corregir o algun concepte ambigu o fosc que requereixi d'aclariment. Aquesta primera hipòtesi és la pròpia del procediment d'aclariment o correcció, d'ofici o a instància de part, i que no exigeix que de l'escrit on es menciona una errada o un concepte fosc es doni trasllat a l'altra part, sinó que es resolgui si procedeix o no el seu aclariment o correcció.

La segona hipòtesi, relativa a l'omissió de pronunciaments introduïts per les parts en el procés, i que, per tant, requereix el complement de la resolució, sí que necessita que, presentat l'escrit per la part que no ha vist resolta la seva pretensió, li sigui donat trasllat a l'altra part per a efectuar al·legacions. I la raó òbvia és que en aquest cas no es tracta de suplir una errada material o aritmètica o suplir un defecte que impedeix que la resolució s'executi o aclarir un concepte fosc o ambigu, sinó que l'objecte és el complement de la resolució judicial per no haver resolt una pretensió al·legada oportunament en el procés.

Si aquestes consideracions, les traslladem al cas que ens ocupa, resulta el que segueix. En primer terme, l'escrit de 2-06-2015, presentat per la part agent, demanava que no s'havia fixat la base de càlcul (descobert en compte i comissions sobre les que s'han d'aplicar els interessos remuneratoris). En segon terme, l'Aute de l'Hble. Tribunal de Batlles acull la pretensió d'aclariment i el que fa és precisar quina és la quantitat objecte del principal sobre el qual han de meritarse els interessos. I ho fa amb una simple operació aritmètica, per la qual resta a la pretensió exercitada de 13.453,27 euros els interessos aplicats de 7.590,74 euros, de forma que el principal resta establert en la suma de 5.862,53 euros.

Com es pot observar, en el present cas no es tracta d'una absència de decisió respecte de pretensions oportunament introduïdes en el procediment, sinó de suplir una ommissió que impedeix l'execució de la sentència i que la mateixa s'obté de la deducció dels interessos aplicats, i que consten a les actuacions, a la quantitat reclamada per l'actora. Consegüentment, no ens trobem en una hipòtesi de complement de pretensions no resoltes i al·legades en el procés, que hagués precisat del preceptiu trasllat a l'altra part litigant, sinó solament d'un aclariment per a poder possibilitar l'execució de la sentència amb una mera operació aritmètica que supleix l'errada material de no haver consignat el principal sobre el qual haurien de meritarse els interessos.

Consegüentment, el motiu ha de ser desestimat.

II.- El segon motiu del recurs estriba en que el Sr. F.V.C. no era, en el moment d'obrir el compte, apoderat de la comunitat de propietaris, de manera que aquesta no pot ésser declarada responsable del funcionament del compte. Segons la fitxa d'obertura del compte els titulars del compte són el Sr. F.V.C. i la Sra. O.G. a títol personal i en cap moment s'ha provat que actuessin per compte de la comunitat de propietaris. Afegeix que en el document que acompanya a l'obertura del compte, s'indica que actuen cadascun d'ells en el seu propi nom i interès i s'informa que es tracta d'un compte de persona física i no de persona jurídica, com hauria de ser pel cas d'una comunitat de propietaris. I el mateix es fa l'any 2001 quan es modifiquen els titulars del compte.

La tardança en reclamar a la comunitat un deute de l'any 2003 evidencia el desconeixement de la comunitat de l'existència del mateix i el compte corrent va estar inactiu des de l'any 2003 al 2010 i es van carregar interessos en el mateix sense mai requerir als suposats deutors. Es tracta d'una manca de diligència de l'entitat financera que no ha requerit ni enviat els extractes dels comptes a la comunitat ni als titulars del compte corrent, de manera que s'ha faltat al deure d'informació al client. Entén que, a diferència de la resolució recorreguda, els interessos contractuals no poden ésser aplicats sinó solament l'interès legal. Així, la comunitat hauria de respondre, subsidiàriament, del deute principal existent a 28-03-2003 amb més els interessos legals des d'aquella data o, més subsidiàriament, fixar la part d'interessos que hauria d'assumir l'entitat bancària.

El primer extrem que cal assenyalar és que la comunitat de propietaris no pot ésser considerada en el dret civil andorrà una persona jurídica, sinó un ens sense personalitat jurídica pròpia, de manera que per a possibilitar la seva actuació judicial i extrajudicial s'estableix per la llei una representació orgànica.

Establert aquest extrem, el primer extrem controvertit a resoldre en aquesta alçada és si, com sustenta l'entitat financera, el compte corrent fou obert pels Srs. F.V.C. i O.G. com a representants de la comunitat de propietaris V. bloc A o, per el contrari, com indica la recurrent, la van obrir a títol personal.

De l'estudi de les actuacions consta que els Srs. F.V.C. i O.G., en els documents relatiu a l'obertura del compte, en data 30-04-1998, actuen com a representants i que el client és V. esc. A Com. Prop. (foli 31 i 86), alhora que actuen mancomunadament. I el mateix s'esdevé, el 13-12-2000 quan actuen com a representants de la comunitat de propietaris els Srs. G.M. i B.T. (folis 34 i ss, i 104 i ss). I en aquest mateix sentit, es troba la certificació de l'entitat financera, que identifica el compte corrent ***** obert a nom de la comunitat de propietaris V. bloc A.

La substitució de l'administració de la Comunitat de propietaris es produeix, segons resulta de l'acta de 25-08-2000, a favor de l'empresa B., de la que l'administradora única és la Sra. G.M.; extrem que coincideix amb el canvi d'apoderats del compte corrent de la comunitat front a Y. el 13-12-2000. I també coincideix les adreces que figuren en els comptes corrents (Avda. Co-Princep Francès x., x., Encamp i Ed. C. x. d'Encamp) amb les adreces socials de l'administradora B.

I en el mateix sentit, favorable a la consideració fàctica que el compte corrent era titularitat de la comunitat i que les possibles divergències amb els administradors no podien ésser oposables a l'entitat financera, la sentència d'aquesta Sala, de data 28-02-2012, respecte del mateix afer, en la que es va estimar el recurs i considerar que la pretensió de l'entitat bancària no es trobava prescrita, va exposar que "si bé la titular del compte era la comunitat defenent, el fet que aquesta hagués tingut divergències amb els diferents administradors no pot ser oposada a un tercer com és el Banc que ha de presumir que aquests estan legitimats per gestionar-lo".

En definitiva, les argumentacions exposades justifiquen que el aquest motiu de recurs hagi de ser desestimat.

III.- Resta ara per analitzar l'altre motiu del recurs relatiu a denunciar la tardança en l'exercici de la seva pretensió fins el dia 11-05-2010 i

l'absència de requeriment previ. Sosté que des de l'any 2003 només s'han retornat efectes presentats per tercers i s'han carregat interessos.

S'ha de tenir per acreditat que la comunitat de propietaris no ha actuat amb la diligència deguda. Així, malgrat tenir diferents persones, administradors de la comunitat, que gestionaven el compte corrent de la mateixa i apareixien a la fitxa de l'entitat com a representants, no van procedir a mantenir el compte corrent amb les provisions suficients per a satisfer els càrrecs que s'anaven presentant. Tampoc consta que la comunitat, si el compte corrent havia d'esdevenir inoperatiu, que s'adrecessin a l'entitat bancària per a procedir al tancament del compte i a la liquidació del dèbit que presentés el mateix.

Però, tampoc es pot entendre que l'actuació de l'entitat financera hagi estat l'adequada. Així, no existeix cap requeriment acreditat des de l'any 2003 fins el 2010 en el que s'inicia el present procediment civil, ni s'ha provat que s'haguessin enviat als administradors de la comunitat o a la pròpia comunitat informació sobre l'estat del compte corrent d'autes. En aquest sentit, la protecció del consumidor d'un producte bancari, en aquest cas un compte corrent, exigeix que l'entitat financera el mantingui informat al llarg de la vida del compte corrent de les vicissituds que afecten al mateix. I des d'aquesta òptica, la inoperativitat d'un compte corrent durant anys exigia que l'entitat financera desplegués una mínima diligència i es dirigís al titular del compte per a esbrinar que és el que succeïa amb el mateix, sense poder restar en una posició de passivitat que afectava negativament els drets del client, amb la càrrega d'interessos i comissions derivats del pas del temps.

Com resulta de les actuacions, des del dia 12-09-2006, en el compte només es carreguen interessos (foli 42) determinats de manera unilateral per la part agent. En conseqüència, en el present litigi concorren dues actuacions poc adequades al deure de diligència: la de la comunitat de propietaris que no s'informa del seu compte prop de l'entitat financera, i la d'aquesta que, transcorregut un termini raonable, per a que el deutor regularitzi la seva situació deutora, no li comunica l'estat del seu compte i possibilita que el deute es vagi incrementant amb la meritació d'interessos al llarg del temps.

Però arribats a aquest estadi de l'argumentació, esdevé necessari assenyalar que la petició continguda en aquesta alçada d'aplicar només els interessos legals al principal o repartir entre ambdues parts litigants el muntant dels interessos, fonamentat en aquesta manca de diligència de l'entitat financera, no pot ésser acollida. I no pot ésser estimada, malgrat l'acreditació de l'actuació poc diligent de l'entitat creditícia, perquè es tracta d'una petició que la recurrent introdueix ex novo en aquesta alçada.

Així, a la contesta a la demanda s'argumenta, en primer terme, que els interessos són usuraris; en segon terme, que si la comunitat hagués estat informada que l'any 2003 el Sr. F.V.C. havia retirat la seva signatura hauria satisfet el dèbit i, per últim, que el descobert creat en el compte no és imputable a la comunitat sinó al Sr. F.V.C.

Aleshores, la introducció d'una al·legació nova, consistent en la meritació d'interessos legals en compte dels contractuals o la reducció d'aquesta partida derivada de la manca de diligència de la part agent són extrems que no van ésser introduïts en els escrits rectors i no han pogut ser objecte de debat de manera que ara no poden ésser acollits. Quant a les al·legacions de la contesta, s'ha vist que al desembre de l'any 2000 es va produir el canvi d'administradors, i així consta acreditat documentalment, de manera que el desconeixement de la retirada de la signatura l'any 2003 no és estimable com tampoc ho pot ser el fet que la manca de comunicació del Sr. F.V.C. a la comunitat es pugui oposar al Banc, com ja va raonar la sentència d'aquesta Sala de 28-02-2012 i que la sentència ha corregit el paràmetre de meritació dels interessos contractuals.

IV.- En darrer terme, entén que la manca de requeriment previ abans del procés, junt amb les irregularitats justifica la imposició de les costes processals a l'altra part litigant.

Quant a la manca de requeriment previ, aquest justifica, en seu d'aplanament a la demanda, que no s'imposin les costes processals a la part defenent que s'aplana a la demanda, atès que no ha pogut conèixer abans de l'exercici de l'acció iudicial la pretensió de la part actora. En el

present cas, no ens trobem front a un supòsit d'aplanament, ni tampoc en un cas de venciment avançat on la jurisprudència d'aquesta Sala ha exigit al creditor, en atenció a la transcendència de la seva actuació, que comuniqui l'exercici d'aquesta facultat, la liquidació i els criteris per a conèixer l'import que es reclama per diferents conceptes, sinó davant la interposició d'una demanda de reclamació de quantitat.

I quant a les irregularitats denunciades, ja hem posat de manifest que la manca de diligència per part de l'entitat financera i de la comunitat de propietaris no ha tingut repercussió en l'acolliment de les pretensions de la comunitat demandada, tota vegada que s'han introduït com a qüestions noves en aquesta alçada, ni tampoc es pot entendre que existeixin dubtes fàctics ni jurídics que puguin motivar l'excepció a la imposició de les costes processals (arg. Codi 7,51,5 i Novel·la 82, cap. X).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs interposat per la representació processal de la Comunitat de propietaris V. Bloc A contra la sentència, de data 8-05-2015 i l'Aute d'aclariment de data 8-06-2015 i confirmem íntegrament la seva part decisòria. S'escau imposar a la part recurrent les costes processals d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-